

VALSTYBĖS VALDYMO TOBULINIMO KOMISIJOS
(SAULĖLYDŽIO KOMISIJOS) POSĖDŽIO

PROTOKOLAS

2011 m. kovo 31 d. Nr. 63-7
Vilnius

Posėdžio pirmininkas – Ministro Pirmininko kanclerio pirmasis pavaduotojas Giedrius Kazakevičius (Komisijos pirmininkas).

Posėdžio sekretorė – Ministro Pirmininko tarnybos Strateginio valdymo departamento Viešojo valdymo skyriaus patarėja Indrė Daugėlaitė.

Dalyvavo:

Komisijos nariai: advokatų kontoros „Lideika, Petrauskas, Valiūnas ir partneriai LAWIN“ partnerė Dovilė Burgienė, viešosios įstaigos „Europos socialiniai, teisiniai ir ekonominiai projektai“ valdybos pirmininkas Klaudijus Maniokas, vidaus reikalų viceministras Sigitas Šiupšinskas, viešosios įstaigos Lietuvos laisvosios rinkos instituto prezidentė Rūta Vainienė, Vilniaus universiteto Tarptautinių santykių ir politikos mokslų instituto direktorius Ramūnas Vilpišauskas, finansų viceministras Edmundas Žilevičius.

Kiti dalyviai: valstybės kontrolieriaus pavaduotoja Nijolė Mickuvienė, švietimo ir mokslo viceministrė Nerija Putinaitė, švietimo ir mokslo ministro visuomeninis konsultantas Paulius Subačius, Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinis direktorius Klemensas Rimšelis, Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės Investicijų ir turto valdymo skyriaus vedėjas Mykolas Kačkanas, Ministro Pirmininko tarnybos Strateginio valdymo departamento Viešojo valdymo skyriaus vedėjas Aloyzas Dukša, Ministro Pirmininko tarnybos Komunikacijos departamento Spaudos ir komunikacijos skyriaus vyriausioji specialistė Edita Baniienė.

1. SVARSTYTA. Dėl Švietimo ir mokslo ministerijos valdymo tobulinimo grupės 2010 metų veiklos rezultatų, 2011 metų planų bei Švietimo ir mokslo ministerijos ir įstaigų prie ministerijos administracijų struktūrų peržiūros

---

Posėdyje pristatyta informacija apie struktūrinius pokyčius 2000-2010 metais Švietimo ir mokslo ministerijoje pagal ministerijos pateiktus duomenis 2010 m. liepos 1 d. Pažymėta, kad didžiausias augimas buvo specialiosios ir bendrosios veiklos srities darbuotojų, gana didelis bendrosios ir specialiosios veiklos srities darbuotojų santykinis dydis (0.7), vienam vadovui tenkantis darbuotojų skaičius yra didžiausias iš visų ministerijų (5.2 darbuotojų vienam vadovui). 2010 metais ministerijoje panaikinti poskyriai, sumažėjo departamentų skaičius.

G. Kazakevičius pasiūlė Švietimo ir mokslo ministerijai pagal panašius principus peržiūrėti ministerijai pavaldžių įstaigų struktūras, pažymėjo, kad iš pateiktos ministerijos valdymo tobulinimo grupės veiklos ataskaitos nėra aišku, ar buvo peržiūrėta ministerijai pavaldžių įstaigų veikla.

R. Vilpišauskas pasiteiravo, kokie pokyčiai įvyko ministerijoje saulėlydžio prasme ir kaip gali būti įvertinti rezultatai.

Švietimo ir mokslo viceministrė N. Putinaitė pažymėjo, kad vienas svarbiausių pokyčių, vykstantis ministerijoje, yra elektroninių vizų klausimas ir naujos sistemos diegimas siekiant pereiti prie elektroninio dokumentų formato. Taip pat pažymėjo, kad didžiausi pokyčiai ministerijoje įvyko pirmaisiais saulėlydžio komisijos veikimo metais (2009 metais) ir liko neįgyvendintos tik tos idėjos, kurioms įgyvendinti reikia daugiau laiko (neformaliojo švietimo tinklo pertvarka ir pan.). Pastebėjo, kad jokių naujų idėjų ir iššūkių nebuvo ir iš pačios Saulėlydžio komisijos.

R. Vainienės nuomone, ministerijos saulėlydžio komisija galėtų užsiimti ne tiek įstaigų struktūrų peržiūra, kiek jų atliekamų funkcijų peržiūra siekiant atsisakyti persidengiančių, perteklinių funkcijų.

G. Kazakevičius sutiko, kad visoms ministerijų saulėlydžio komisijoms galėtų būti nustatyti bendri tolimesni uždaviniai.

Posėdyje iškeltas klausimas dėl kai kurių Švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžių įstaigų vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio dydžio didėjimo 2008-2010 metais, kai kuriais atvejais viršijant pačios ministerijos atlyginimų vidurkį, kai visose kitose įstaigose atlyginimai buvo mažinami.

E. Žilevičius pažymėjo, kad didėjo ir trijų viešųjų įstaigų atlyginimai – Panevėžio mechatronikos centro, Šiuolaikinės mokyklos centro, Spaudos radijo ir televizijos rėmimo fondo. Pasiteiravo, ar ministerijai pavaldžių įstaigų – Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro, Ugdymo plėtotės centro, Lietuvos suaugusiųjų švietimo ir informavimo centro ir kitų centrų funkcijos nesidubliuoja ir ar nėra galimybių juos sujungti.

N. Putinaitė pažymėjo, kad Mokslų ir studijų stebėsenos ir analizės centro, Studijų kokybės vertinimo centro, Lietuvos suaugusiųjų švietimo ir informavimo centro ir Švietimo aprūpinimo centro darbuotojų dalis ar visas atlyginamas mokamas iš struktūrinių fondų lėšų. Lietuvos suaugusiųjų švietimo ir informavimo centras bei Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centras kvalifikuojami kaip neformalaus švietimo įstaigos ir joms šiuo metu skiriamas didelis dėmesys. Kitų centrų funkcijos yra pakankamai aiškios. Pažymėjo, kad Švietimo ir mokslo ministerija ateityje Saulėlydžio komisijai norėtų pristatyti tyrimą dėl mokslininkų ir dėstytojų atlyginimų.

G. Kazakevičius pažymėjo, kad per strateginį planavimą buvo ieškoma būdų įvertinti įstaigų efektyvumą, turime ex-post ir ex-ante poveikio vertinimą (VORT projektas), funkcijų analizę tačiau šios metodikos yra gana sudėtingos. Pripažinti komisijos nariams ir Švietimo ir mokslo ministerijos atstovams MP tarnybos parengtą Įstaigos gebėjimų vertinimo anketą ir pasiūlė Švietimo ir mokslo ministerijai padedant MP tarnybos darbuotojams išbandyti naują metodiką peržiūrint dvylikos ministerijai pavaldžių įstaigų veiklą. Jei ši metodika pasiteisins, bus galima ją siūlyti pritaikyti ir kitoms ministerijoms. Ministerijos prašymu pirmiausiai klausimyną užpildytų ir save įsivertintų pati įstaiga, po to klausimyną įvertintų ministerijos saulėlydžio komisija kartu MP tarnybos darbuotojais. Suskaičiavus balus, mažiausiai balų surinkusių įstaigų (pvz., 20 proc.), taip pat tų įstaigų, kurių įsivertinimas labiausiai skirsis nuo išorinio vertinimo, veiklą ministerijos saulėlydžio komisija galėtų panagrinėti išsamiau. Parengtas klausimynas yra būdas išsiaiškinti, ar įstaiga prisideda prie Vyriausybės prioritetų ir Vyriausybės programos įgyvendinimo, ar įstaigos atliekamos funkcijos yra atliekamos efektyviausiu būdu. Panašią schemą naudoja Naujoji Zelandija įstaigų veiklą įsivertinimui. Bandomojo projekto rezultatai būtų pristatomi Saulėlydžio komisijai, o metodikai pasiteisinus, esant reikalui, klausimyną/metodiką bus galima šiek tiek patobulinti. Paprašė ministerijos šiam darbui skirti du žmones.

N. Putinaitė sutiko su siūlymu išbandyti metodiką, tačiau pažymėjo, kad yra daugiau nei dvylika Švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžių įstaigų. Pridėtinė vertė būtų, jei būtų įtrauktos ir neformaliojo švietimo įstaigos. Pasiūlė metodiką išbandyti ne iš karto su visomis ministerijai pavaldžiomis įstaigomis, o pasirinkus kelias.

N. Mickuvienė sutiko, kad savęs vertinimo procesas turi vykti, tačiau turėtų būti nustatytas standartas, kad neatsitiktų taip, kad atrinkus 20 proc. blogiausiai įvertintų pasirodys, jog bendrame kontekste tie 20 proc. yra geriausi. Pažymėjo, kad kiekvienoje organizacijoje turėtų būti įdiegtas veiklos rizikų valdymo mechanizmas, kaip yra įdiegtas ir veikia Valstybės kontrolėje: yra nustatytos pagrindinės veiklos sritys, kiekvienoje srityje dirba rizikų valdytojai, kiekvienais metais iš anksto numatomos rizikas. Vidaus kontrolės sistemos diegimas ir yra veiklos rizikų valdymas aukščiausiam lygįje. Visos ministerijų saulėlydžio komisijos galėtų būti veiklos rizikų valdymo komisijos.

D. Burgienės nuomone, anketos klausimai pernelyg tiesioginiai. Vykdamas bandomąjį projektą pasiūlė atkreipti dėmesį į vidinę komunikaciją, paaiškinant, koku tikslu šis projektas vykdomas, kad jis gali ir nepasiteisinti.

G. Kazakevičius pažymėjo, kad šalia įvertinimo turės būti pateikti įrodymai ir išorinio įvertinimo metu bus nustatyta, ar pateikti įrodymai yra pakankami.

K. Manioko nuomone, Švietimo ir mokslo ministerija bene aktyviausiai vykdė struktūrinius pertvarkymus ir optimizavo veiklą. Jo nuomone, struktūriniai pokyčiai neturėtų vykti nuolat. Tema dėl ministerijų ir joms pavaldžių įstaigų struktūrų nagrinėjimo yra iš dalies išsemta, daugiau

prasmės būtų nagrinėti bendros sistemos pertvarkos problemas, pvz., Sveikatos apsaugos ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija pertvarko įstaigų tinklą, sprendžiama kaip sumažinti įstaigų skaičių ir padidinti masto ekonomiją. Ministerijos saulėlydžio komisija galėtų užsiimti bendrųjų krypčių peržiūra, padėti spręsti bendrus valdymo dalykus, suteikti pagrindą greitiems pertvarkymams.

NUTARTA (bendru sutarimu):

siūlyti Švietimo ir mokslo ministerijai, padedant Ministro pirmininko tarnybai, atlikti bandomąjį Švietimo ir mokslo ministerijai pavaldžių įstaigų gebėjimų vertinimą pagal parengtą anketą ir jo rezultatus pristatyti Valstybės valdymo tobulinimo komisijai (Saulėlydžio komisijai).

2. SVARSTYTA. Dėl viešųjų įstaigų, kuriose Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgyvendina dalininko ar savininko teises ir pareigas, tinklo optimizavimo

---

Kūno kultūros ir sporto departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Departamentas) generalinis direktorius K. Rimšelis pateikė informaciją apie viešąsias įstaigas, kuriose Departamentas įgyvendina savininko ar dalininko teises ir pareigas. Pažymėjo, kad pagal įstatymus ilgai užtrunka viešųjų įstaigų likvidavimas, pasitraukti iš viešosios įstaigos veiklos kai kuriais atvejais trukdo išpareigojimai, susiję su ES fondų lėšų panaudojimu.

Posėdyje pastebėta, kad dviejose viešosiose įstaigose – Sportas ir poilsis ir Respublikinis buriavimo centras 2009-2010 metais atlyginimai didėjo, kai kuriose viešosiose įstaigose dirba tik po du žmones.

K. Rimšelis pažymėjo, kad įgyvendinant Vyriausybės nutarimą peržiūrėti ir visų viešųjų įstaigų vadovams nustatyti koeficientai, suformuluotas rezultatas viešosioms įstaigoms – nedirbti nuostolingai.

D. Burgienės nuomone, valstybinė sportą koordinuojanti institucija neturėtų būti steigėja tokių viešųjų įstaigų, kur investavus 1 Lt suteikiamos patalpos ir neefektyviai vystoma veikla. Pasiūlė, kad kai kurias funkcijas galėtų vykdytų federacija.

R. Vainienės nuomone, viešosios įstaigos pačios negali sau nusistatyti užduočių, kiekviena įstaiga turėtų susirašyti vykdomus darbus, kas juos pavedė vykdyti, ir turi būti atlikta funkcijų peržiūra.

G. Kazakevičius pasiūlė Departamentui parengti ir Saulėlydžio komisijai pateikti planą, kada ir kokie veiksmai numatomi dėl viešųjų įstaigų, kuriose Departamentas įgyvendina dalininko ar savininko teises ir pareigas. Taip pat komisijai pateikti informaciją apie viešųjų įstaigų vadovams suformuluotus rezultatus.

NUTARTA (bendru sutarimu):

siūlyti Kūno kultūros ir sporto departamentui prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės parengti ir Valstybės valdymo tobulinimo komisijai (Saulėlydžio komisijai) pateikti planą, kada ir kokie veiksmai numatomi dėl viešųjų įstaigų, kuriose Departamentas įgyvendina dalininko ar savininko teises ir pareigas. Kartu pateikti informaciją apie viešųjų įstaigų vadovams suformuluotus rezultatus.

3. SVARSTYTA. Dėl kitų klausimų

R. Vainienė pateikė pastabą dėl Viešojo valdymo programai rengti sudarytos darbo grupės atvirumui ir skaidrumui darbo organizavimo – neapgalvotas darbo organizavimas, nepasirengta darbo grupės posėdžiui, neišanalizuotos didžiausios problemos, trūksta horizontalaus požiūrio.

K. Maniokas pažymėjo, kad nesistengiama derinti posėdžių datos ir laiko, be to, jo nuomone, klausimų paskirstymas pagal grupes abejotinas.

Posėdžio pirmininkas

Giedrius Kazakevičius

Posėdžio sekretorė

Indrė Daugėlaitė